

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 48 hallituksen esityksen johdosta laiksi asuntotuotantolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunta on 11 päivänä lokakuuta 1983 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 150 laiksi asuntotuotantolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.

Samassa yhteydessä valiokunta on käsitellyt valiokuntaan päätöspöytäkirjan otteella 19 päivästä toukokuuta 1983 lähetetyn ed. Salmisen ym. lakialoitteen n:o 38 laiksi asuntotuotantolain 10 ja 11 §:n muuttamisesta, päätöspöytäkirjan otteella 17 päivästä kesäkuuta 1983 lähetetyn ed. Alpin ym. toivomusaloitteen n:o 123 asumiskustannusten alentamisesta asuntolainajärjestelmää muuttamalla, ed. Kauton ym. toivomusaloitteen n:o 225 asuntotuotantoon käytettävien lainojen laina-ajan pidentämisestä ja koron alentamisesta sekä ed. E. Laineen ym. toivomusaloitteen n:o 284 valtion ja rahalaitosten myöntämien asuntolainojen laina-aikojen pidentämisestä ja niiden korkojen alentamisesta sekä asumiskustannusten nousun hillitsemisestä.

Hallitus ehdottaa, että niin sanottujen vanhojen aravalainojen lyhennysmaksujen ja korkojen suorittamisen lykkäämisestä annettuja säännöksiä muutettaisiin siten, että vuoden 1983 jälkeen korkojen maksamisessa myönnetty lykkäys ei enää aiheuttaisi lainapääoman korottomuutta ajaksi, joksi lykkäys myönnetään.

Asuntotuotantolain 11 §:n mukaan, sellaisena kuin se on 25 päivänä tammikuuta 1982 annetussa laissa (81/82), asuntolainan myöntänyt viranomais voi lykätä lainan korot ja lyhennykset myöhemmin maksettaviksi valtion tulo- ja menoarviossa vuosittain vahvistettavan enimmäismäärän rajoissa. Lykätulle korolle ei säännöksen mukaan ole maksettava korkoa. Laki tuli näin muutettuna voimaan 1 päivästä maaliskuuta 1982. Sitä ennen myönnettyjen asuntolainojen korkojen ja lyhennysten suorittamisen lykkäämiseen on sovellettu edelleen ennen lain muutoksen voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä eli asuntotuotantolain 12 §:ää, sellaisena kuin se oli osit-

tain muutettuna 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetussa laissa (410/78). Mainitun lain 12 §:n 1 momentin mukaan asuntolainojen korkojen ja lyhennysten suorittamiseen voidaan myöntää lykkäystä valtion tulo- ja menoarvioissa vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Saman pykälän 2 momentin mukaan siltä ajalta, jonka osalta on myönnetty lykkäystä koron maksamisessa, ei peritä korkoa.

Koron suorittamisen lykkäysten vaikutusten yhdenmukaistamiseksi kaikissa valtion lainoittamisissa vuokratuloissa ja jotta lykkäykset olisivat nykyistä tarkoituksenmukaisemmin käytettävissä valtion lainoittamien vuokratulojen tilapäisten taloudellisten vaikeuksien helpottamiseksi ehdottaa hallitus, että ennen 1 päivää maaliskuuta 1982 myönnettyjen asuntolainojen korkojen ja lyhennysten suorittamisen lykkäyksiin sovellettaisiin edelleen asuntotuotantolain 12 §:n 1 momenttia, sellaisena kuin se oli ennen 1 päivää maaliskuuta 1982 voimaantullutta lain muutosta, mutta ei enää saman pykälän 2 momenttia.

Lain mukaan asuntolainan lyhennysten ja koron suorittamiseen voidaan myöntää lykkäystä valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan puitteissa. Valtion vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä on lykkäyksiin ehdotettu 14 miljoonaa markkaa, joista 10 miljoonaa markkaa lyhennysten lykkäyksiin ja 4 miljoonaa markkaa korkojen lykkäyksiin.

Ed. Salmisen ym. lakialoitteessa n:o 38 on ehdotettu vuokra- ja asunto-osuuskuntatalon rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten myönnettävän asuntolainan laina-ajaksi vähintään 45 vuotta sekä, ettei asuntolainoista peritä korkoa ensimmäisenä kymmenvuotiskautena. Sen jälkeen korko saisi olla enintään 3 prosenttia vuodessa.

Edustaja Alpin ym. toivomusaloitteessa n:o 123 on ehdotettu, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asumiskustannusten alentamiseksi niin, että asuntolainojen laina-aikojen pidennettäisiin

45 vuoteen, että asuntolainojen korko porrastettaisiin siten, että ensimmäisenä viisivuotiskautena korkoa ei perittäisi, toisena viisivuotiskautena korko olisi 1 prosentti, kolmantena viisivuotiskautena 2 prosenttia ja sen jälkeen 3 prosenttia vuodessa, että ensisijaislainten laina-aikoja pidennettäisiin kaikkien lainojen osalta vähintään 25 vuoden pituisiksi sekä että eduskunnalle annettaisiin esitys kohtuullisista asumiskustannussuoksista. Ed. Kauton ym. toivomusaloitteessa n:o 225 on ehdotettu, että hallitus viipymättä ryhtyisi toimenpiteisiin asumiskustannusten alentamiseksi muun muassa pidentämällä valtion asuntolainojen laina-ajat välittömästi 45 vuoteen ja antamalla esitykset niiden pidentämisestä 60 vuoteen, alentamalla valtion asuntolainojen koron 50 prosenttiin nykyisistä koroista sekä ryhtymällä toimenpiteisiin rahoituslaitosten asuntolainojen laina-aikojen pidentämiseksi 25 vuoteen ja korkojen alentamiseksi 50 prosentilla nykyisistä koroista. Ed. E. Laineen ym. toivomusaloitteessa n:o 284 on ehdotettu, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin vuokrien alentamiseksi asuntolainoitetuissa taloissa siten, että valtion asuntolainaosuus nostetaan vuokratalossa 60 prosenttiin, valtion asuntolainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään vastaamaan asuntojen käyttöikää ja ensi vaiheessa 45 vuoteen ja niiden korkotasoa alennetaan, pankkien myöntämien ensisijaislainten takaisinmaksua pidennetään 25 vuoteen ja korkotasoa alennetaan 2 prosenttiyksiköllä, kunnille ryhdytään myöntämään avustusta vuokratilojen oman pääoman koron poistamiseksi ja vuokra-asuntotuotannon turvaamiseksi, ja arava-vuokratiloille ryhdytään tarvittaessa myöntämään lisätukea siten, että kaikissa olemassa olevissa aravavuokra-asunnoissa voidaan alittaa 13 markan enimmäisvuokrataso, että omistusasuntojen asumiskustannuksia alennetaan pidentämällä

pankkien vastaantulolainojen laina-ajat 15 vuoteen ja alentamalla korkotasoa 2 prosenttiyksiköllä, että asumistuki laajennetaan kaikkiin tuen tarpeessa oleviin, myös yksinasuviin ja lapsettomiin perheisiin, ja asumistuen omavastuuosuutta alennetaan pienituloisimpien kohdalla siten, että asumiskustannukset muodostavat enintään 20 prosenttia ja vähimmäistulotasolla 10 prosenttia perheen käytettävissä olevista tuloista ja että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asumiskustannusten nousun hillitsemiseksi muun muassa pidättymällä asuntojen lämmitykseen käytettävien polttoaineiden valmisteverojen korotuksista ja toimimalla asuinkiinteistöjä rasittavan katumaksulain kumoamiseksi.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Käsitlemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 38 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Lopuksi valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 123, 225 ja 284 hylättäisiin.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 1983

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alppi, Joutsenlahti, Linna, Malm, Martikainen, Mäki-

Hakola, Pohjala, Poutanen, Rosnell, Surakka, Tikka, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Manninen, Piipari, Puolanne ja Vepsäläinen.